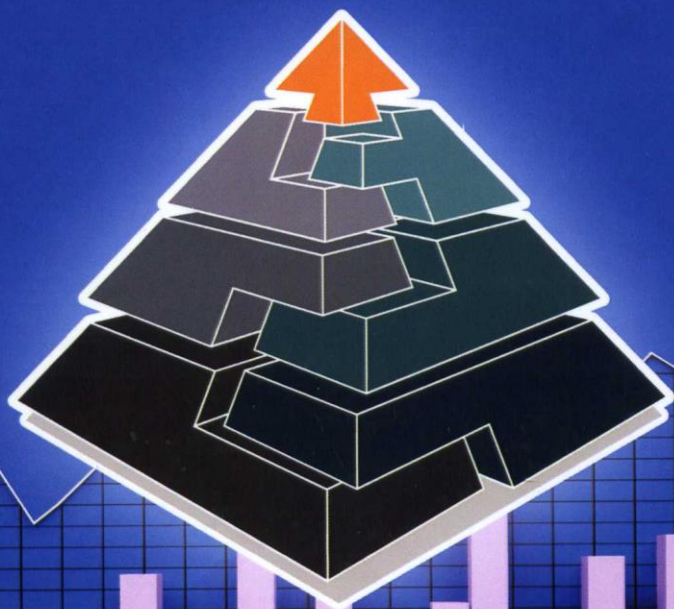

М. І. Карлін

КОМПЛЕКСНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ДЕРЖАВИ

 КОНДОР

УДК 336-049.5(075.8)

К21

*Рекомендовано Вченою Радою Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки
(Протокол № 3 від 28 лютого 2020 р.)*

Рецензенти:

Н. С. Вавдіюк, докторка економічних наук, професорка, завідувачка кафедри менеджменту Луцького національного технічного університету;

Н. С. Мамонтова, докторка економічних наук, професорка, завідувачка кафедри фінансів, обліку та аудиту Національного університету «Острозька Академія»;

А. Г. Шваб, доктор історичних наук, професор кафедри національної безпеки, декан факультету історії, політології та національної безпеки Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки.

К21 Карлін М. І. Комплексне забезпечення фінансово-економічної безпеки держави : навчальний посібник. Київ : Видавничий дім «Кондор», 2020. 416 с.

ISBN 978-617-7841-66-0

У навчальному посібнику аналізуються теоретичні й практичні засади комплексного забезпечення фінансово-економічної безпеки держави загалом та України зокрема; розкриваються особливості досягнення бюджетної, боргової, податкової, грошово-кредитної, валютної та інших складових фінансово-економічної безпеки країни. Значна увага у посібнику приділяється висвітленню особливостей функціонування офшорів та заходам обмеження виведення коштів до них, а також заходам щодо боротьби з «відмиванням брудних грошей».

Для студентів закладів вищої освіти та закладів перепідготовки державних службовців та працівників органів місцевого самоврядування.

ISBN 978-617-7841-66-0

УДК 336-049.5(075.8)

© М.І. Карлін, 2020

© Видавничий дім «Кондор», 2020

785242

ЗМІСТ

Передмова	7
Розділ 1. Фінансово-економічна безпека країни: суть і структура	10
1.1. Визначення фінансово-економічної безпеки держави та її складових.....	10
1.2. Чинники впливу на фінансово-економічну безпеку держави у країнах світу ..	13
1.3. Зміни у функціонуванні світової фінансово-банківської системи на період до 2030 р. та їх вплив на фінансово-економічну безпеку країни	16
<i>Запитання для самоперевірки</i>	<i>18</i>
Розділ 2. Загрози фінансово-економічній безпеці України та її індикатори	19
2.1. Основні загрози фінансово-економічній безпеці країни.....	19
2.2. Основні індикатори фінансово-економічної безпеки України.....	25
2.3. Тіньова економіка як одна із основних загроз фінансово-економічній безпеці України.....	29
2.4. Токсичні інвестиції як нова загроза фінансово-економічній безпеці України.....	33
<i>Запитання для самоперевірки</i>	<i>38</i>
Розділ 3. Вплив фінансової конкуренції серед країн Європейського Союзу на фінансово-економічну безпеку України	39
3.1. Вплив податкової конкуренції серед країн Європейського Союзу на фінансово-економічну безпеку України	39
3.2. Вплив соціальної конкуренції серед країн Європейського Союзу на фінансово-економічну безпеку України	44
<i>Запитання для самоперевірки</i>	<i>46</i>
Розділ 4. Основні проблеми та напрями комплексного забезпечення фінансово-економічної безпеки України	47
4.1. Основні проблеми забезпечення фінансово-економічної безпеки України ...	47
4.2. Необхідність посилення боротьби з відмиванням «брудних грошей» в Україні	51
4.3. Проблеми фінансової ефективності здійснення державних закупівель та шляхи їх вирішення	54
<i>Запитання для самоперевірки</i>	<i>60</i>
Розділ 5. Бюджетна, боргова та податкова безпека держави	61
5.1. Бюджетна безпека держави та її індикатори	61
5.2. Боргова безпека держави та її індикатори	65
5.3. Податкова безпека держави та її індикатори	71
<i>Запитання для самоперевірки</i>	<i>74</i>
Розділ 6. Особливості використання офшорів для ухилення від податків .	75
6.1. Особливості виникнення та використання фінансових офшорів.....	75

6.2. Особливості функціонування офшорних зон.....	76
6.3. Офшорні зони і Україна.....	78
<i>Запитання для самоперевірки</i>	80
Розділ 7. Фінансові офшори як засіб приховування капіталу та мінімізації оподаткування.....	82
7.1. Фінансові офшори як засіб оптимізації оподаткування.....	82
7.2. Особливості використання податкового планування у нетипових офшорах.....	84
<i>Запитання для самоперевірки</i>	87
Розділ 8. Види офшорних компаній та їх використання для фіскальної оптимізації.....	88
8.1. Класичні офшорні компанії та компанії, зареєстровані у низько податкових юрисдикціях	88
8.2. «Оншорні компанії».....	96
<i>Запитання для самоперевірки</i>	101
Розділ 9. Коротка характеристика популярних типових, нетипових та нових офшорів.....	102
9.1. Коротка характеристика популярних типових офшорів.....	102
9.2. Характеристика популярних нетипових офшорів	125
9.3. Характеристика популярних нових офшорів	128
<i>Запитання для самоперевірки</i>	142
Розділ 10. Особливості забезпечення грошово-кредитної, інфляційної, валютної безпеки та безпеки фінансового ринку	143
10.1. Грошово-кредитна безпека держави	143
10.2. Інфляційна безпека держави	146
10.3. Валютна безпека держави	148
10.4. Безпека фінансового ринку держави.....	152
10.5. Вплив токсичних активів та кредитів на стан фінансової безпеки держави	155
<i>Запитання для самоперевірки</i>	160
Розділ 11. Інвестиційна безпека та проблеми її забезпечення в Україні....	161
11.1. Визначення інвестиційної безпеки та її індикаторів	161
11.2. Загрози інвестиційно-інноваційній безпеці України.....	164
11.3. Проблеми та шляхи переходу України на інвестиційно-інноваційну модель розвитку.....	167
11.4. Необхідність використання досвіду зарубіжних країн для залучення іноземних інвестицій.....	171
11.5. Інвестиції в країну як умова отримання права на проживання в країні ...	182
11.6. Проблеми обмеження надходжень токсичних інвестицій в Україну та шляхи їх вирішення	191
<i>Запитання для самоперевірки</i>	194

Розділ 12. Безпека банківського ринку	196
12.1. Визначення безпеки банківського ринку та її індикаторів	196
12.2. Збір інформації про відмивання «брудних грошей» у банках та механізм обробки даних про це явище	198
12.3. Ознаки за якими перевіряються клієнти банків та банківські відділення.....	201
12.4. Здійснення моніторингу за відмиванням «брудних грошей» у банку та механізм завершення їх розпізнавання.....	204
<i>Запитання для самоперевірки</i>	205
Розділ 13. Фінансово-економічна безпека підприємств та форми її забезпечення	206
13.1. Суть фінансово-економічної безпеки підприємства та її індикатори.....	206
13.2. Державний захист фінансово-економічної діяльності підприємств.....	209
13.3. Реприватизація як суттєва загроза фінансово-економічній безпеці підприємств та держави.....	215
13.4. Використання нефінансової звітності як засіб підвищення фінансово-економічної безпеки підприємств.....	218
<i>Запитання для самоперевірки</i>	221
Розділ 14. Фінансово-екологічні ризики у діяльності підприємств та шляхи їх мінімізації	222
14.1. Необхідність врахування екологічних ризиків у фінансово-економічній діяльності підприємств	222
14.2. Напрями мінімізації фінансово-екологічних ризиків у діяльності підприємств.....	227
14.3. «Зелений тариф» та його вплив на фінансово-економічну безпеку держави та підприємств.....	236
<i>Запитання для самоперевірки</i>	239
Розділ 15. Боротьба з відмиванням «брудних грошей» міжнародними організаціями та провідними країнами світу	240
15.1. Боротьба з відмиванням «брудних грошей» з боку ООН і ФАТФ	240
15.2. Боротьба з відмиванням «брудних грошей» з боку ОЕСР і ЄС	245
15.3. Особливості боротьби з корупцією та з відмиванням «брудних грошей» у провідних країнах світу	250
<i>Запитання для самоперевірки</i>	253
Розділ 16. Напрями удосконалення діяльності органів управління фінансами в контексті забезпечення фінансово-економічної безпеки України .	254
16.1. Роль Міністерства фінансів України у забезпеченні дотримання умов фінансово-економічної безпеки держави.....	254
16.2. Роль Державної казначейської служби України у підвищенні ефективності використання державних коштів	257
16.3. Місце і роль Державної податкової служба України у боротьбі з ухиленням від оподаткування та з відмиванням грошей	260

16.4. Роль Державної аудиторської служби у проведенні фінансового контролю за використанням коштів держави	265
16.5. Порядок взаємодії між органами державної аудиторської служби та органами прокуратури, внутрішніх справ і Служби безпеки України	268
16.6. Роль і функції Державної служби фінансового моніторингу у забезпеченні фінансово-економічної безпеки України	277
16.7. Заходи Національного банку України щодо боротьби з виведенням коштів в офшори та з відмиванням грошей.....	282
16.8. Бюро фінансових розслідувань та проблеми його створення	283
<i>Зпитання для самоперевірки</i>	284
Тести з курсу	286
Список використаної та рекомендованої літератури	305
Список скорочень	309
Короткий термінологічний словник	310
Предметний покажчик	311
Іменний покажчик	312
Додаток А	313